Liite 2

Istuntosalikapasiteetin riittävyys Oulun ja Ylivieska-Raahen käräjäoikeuksien yhdistymisen jälkeen

1. Oulun istuntopaikka

Salikapasiteetti

Oulun istuntopaikassa on yhdeksän istuntosalia, joista 1,5 on tällä hetkellä Rovaniemen hovioikeuden käytössä. Hovioikeudella on käytössä kokoaikaisesti sali 4 ja joka toinen viikko sali 9.

Oulun käräjäoikeuden rikosistuntoihin käytetään saleja 1, 2, 3, 5 ja 8. Lähestymiskiellot on lisäksi istuttu perjantaisin salissa 6. Rikosistuntoihin (poislukien lähestymiskiellot) on käytössä viikottain 25 salipäivää.

Pakkokeinoistuntoja varten on erillinen pakkokeinosali. Erityistä julkisuutta saaneiden asioiden käsittelyt voidaan hoitaa rikossaleissa.

Oulun käräjäoikeuden muihin kuin rikosistuntoihin käytetään saleja 6 ja 7 sekä salia 9 joka toinen viikko. Käytössä on siten joka toinen viikko 9 salipäivää ja joka toinen viikko 14 salipäivää.

Istuntojen jakautuminen

Oulussa istuntoja ei juurikaan järjestetä vakiintuneiden lomien aikana. Järjestely on ollut toimiva, koska istuntojen pitäminen loma-aikoina ei ole asiakkaiden ja asianajajienkaan kannalta hyvä. Mikäli istuntoja on yritetty järjestää, peruutuksia on tullut normaalia enemmän. Istuntotaukojen aikana paikalla olevat tuomarit ja notaarit sopivat erikseen istuntoja, jos aikataulut sopivat muillekin asiaan liittyville henkilöille. Raahessa on toimittu vastaavalla tavalla.

Istuntotaukoja muodostuu vuodessa yhteensä noin 11 viikon verran. Vuoden vaihteessa on noin kahden viikon tauko, hiihtolomalla viikon tauko, pääsiäisen aikana on rauhoitettu pari päivää ennen ja jälkeen pyhiä, kesällä on kuuden viikon tauko ja syyslomalla viikon tauko. Näin ollen tehokkainta istuntoaikaa jää vuodessa noin 41 viikkoa.

Työviikoilla syyttäjillä on noin 5 päivää vuodessa kaikille kuuluvia koulutuksia, jolloin istuntoja ei järjestetä. Käräjäoikeuden sisällä on mm. osastopalavereja ja tuomaripalavereja, joihin tuomareiden tulisi pystyä osallistumaan. Nämä pyritään jättämään vapaaksi kaaviossa. Näin ollen viikottainen 25 salipäivää ei kaikilta osin täyty, vaan keskiarvo on lähempänä 24,5 päivää viikossa.

Oulun käräjäoikeuden istunnot Oulun istuntopaikassa

Riita-asiat ja hakemusasiat

Käräjätuomareiden valmisteluistuntoja vuonna 2015 on pidetty 1. ja 3. osastolla 224 kappaletta ja pääkäsittelyjä 227 kappaletta. Sovitteluistuntoja on pidetty yhteensä 213. Sovitteluistunnot pidetään yleensä sovitteluhuoneissa. Erikseen ei ole laskettu pääkäsittelyn yhteydessä pidettyä jatkettua valmisteluistuntoa, koska sillä ei salikapasiteetin kannalta ole merkitystä. Osa pääkäsittelyistä lienee pidetty valmisteluhuoneissa. Erityisesti hakemusasioiden istuntoja järjestetään myös valmisteluhuoneissa. Istuntosalia vaativien pääkäsittelyjen määräksi on arvioitu 220.

Käräjänotaareilla on vuonna 2015 ollut muita kuin rikosistuntoja 67 kappaletta. Istunnoissa on mukana velkajärjestelyistuntoja, edunvalvonta-asioita ja vähäisemmässä määrin riita-asioita. Suurin osa notaarien istunnoista on istuttu valmisteluhuoneissa, joten istuntosalien kapasiteettia notaarien istunnot eivät juuri vie. Tässä on arvioitu, että noin 10 päivänä vuodessa notaarien istunnot olisi tarpeen viedä istuntosaliin. Arvio perustuu vanhimman notaarin kanssa käytyyn keskusteluun.

Riita- ja hakemusasioiden istuntosaleissa pidettäviä pääkäsittelyjä olisi siten noin 230 vuodessa. Kun jaetaan tämä 41 viikolla, istuntoja tulisi keskimäärin 5,6 viikossa.

Rikosasiat, pakkokeinot ja lähestymiskiellot

Pakkokeinoistunnot pidetään varsin vakiintuneesti omassa pakkokeinosalissa, joten ne eivät vaikuta pääkäsittelysalien tarpeeseen.

Lähestymiskiellot on pidetty perjantaisin salissa 6, eikä käytäntöä ole syytä muuttaa. Istuntopäivien määrä vuodessa on noin 45 kappaletta.

Rikosasioiden istunnot suunnitellaan vuodeksi etukäteen istuntokaavion avulla. Sen lisäksi erikseen määrätään kiireelliset istunnot kuten ns. vangitun juttujen istunnot, talousrikossyyttäjiltä ja huumausaineiden erikoissyyttäjältä tulevien juttujen istunnot ja muut useamman päivän kestävät jutut.

Vuoden 2016 kaaviossa on tuomareiden ja notaareiden säännönmukaisia istuntopäiviä Oulun istuntosaleihin suunniteltu noin 610.

Kiireellisiä istuntoja on vuonna 2015 ollut 2. osastolla noin 50 päivän verran. Sen lisäksi poissaolevana vangittujen kiireellisiä istuntoja 3. osastolla on ollut vuodessa noin 10-20 päivän verran.

Talousrikosasioiden ja muiden pitkäkestoisten juttujen määrä vaihtelee huomattavasti vuosittain. Vuonna 2015 pelkästään isoihin WinCapita-juttuihin tarvittiin suurin sali yhteensä pariksi kuukaudeksi. Salivarauksia isoihin juttuihin tehtiin vuoden 2016 kaavioon noin 20 päiväksi jo etukäteen kaaviota laadittaessa. Keskimäärin talousrikosasioiden, huumejuttujen ja muiden pitkäkestoisten juttujen käsittelyyn voitaneen arvioida tarvittavan noin 50 päivää vuodessa.

Kaaviopäivien lisäksi tuomarit sopivat syyttäjien kanssa tarvittaessa ylimääräisiä istuntopäiviä. Tarve vaihtelee juttutilanteen mukaan. Ylimääräisiä päiviä on jonkin verran sovittu myös nuorten juttuihin. Ylimääräisten päivien määräksi on arvioitu 20-30 vuosittain.

Näin ollen Oulun käräjäoikeuden rikosistuntopäiviä Oulussa olisi vuodessa noin 760 (610 + 50 + 20 + 50 + 30).

Jaettuna 41 viikolla istuntopäiviä tulisi keskimäärin 18,5 päivää viikkoa kohti.

Keskimäärin viikottainen 24,5 salipäivää riittää Oulun käräjäoikeuden istuntoihin. Se edellyttää, että myös maanantait ja perjantait ovat tehokkaasti istuntokäytössä.

Suurimman haasteen istuntopäivien löytämiselle muodostavat kiireelliset asiat, jotka on istuttava kahdessa viikossa. Tätä on pyritty helpottamaan riittävällä ennakoinnilla. Ongelma on kuitenkin se että kiireelliset asiat eivät yleensä jakaudu tasan ympäri vuoden, vaan niitä tulee käräjäoikeuteen useita samoihin aikoihin ja usein ennen kesälomia tai joulua. Kiireelliset asiat saattavat vaatia

monta käsittelypäivää. Myös muiden laajojen juttujen käsittelyt edellyttävät erilaisia järjestelyjä, vaativat usein ison salin ja useita peräkkäisiä vapaita istuntopäiviä. Syyttäjien ja tuomareiden aikataulujen lisäksi tulisi pystyä ottamaan huomioon myös puolustajien ja oikeudenkäyntiavustajien aikataulut. Käytännössä ei siten voida pyrkiä siihen, että viikottaiset istuntopäivät vastaisivat täysin salikapasiteettia tai olisivat edes hyvin lähellä sitä. Se vaikeuttaisi liikaa kiireellisten istuntojen ja talousrikosasioiden istumista.

Ylivieska-Raahen käräjäoikeuden Ouluun siirtyvät istunnot

Raahen istuntopaikka on suunniteltu lakkautettavaksi. Tällä hetkellä Raahessa hoidettavat istunnot siirtynevät istuttavaksi Oulussa.

Riita-asiat ja hakemusasiat

Vuonna 2014 pääkäsittelyjä on pidetty 35 päivänä ja vuonna 2015 vain 17 päivänä. Vuoden 2015 pääkäsittelyistuntojen alhaisempi määrä voi selittyä sillä, että Jyrki Määttä on ollut Talvivaara-jutussa. Raahen alueen pääkäsittelyn määräksi on arvioitu näiden kahden vuoden perusteella 30 päivää. Keskimäärin istuntoja olisi siten 0,7 viikossa.

Valmisteluistuntoja on ollut vuonna 2014 14 ja vuonna 2015 14 kappaletta. Sovitteluistuntoja on vuonna 2014 ollut yhteensä 16 ja vuonna 2015 12 kappaletta.

Rikosasiat

Vuonna 2015 Raahessa on istuttu pakkokeinoja 31 päivänä ja lähestymiskieltoja 17 päivänä.

Vuonna 2015 Raahessa on istuttu rikosistuntoja 87 päivää. Jaettuna 41 viikolle istuntoja tulee keskimäärin 2,1 viikossa.

Raahen istuntojen aiheuttaman lisäyksen vaikutukset Oulun salikapasiteettiin

Riita- ja hakemusasiat

Oulun ja Raahen riita- ja hakemusasioiden pääkäsittelyjen keskimääräinen määrä viikossa olisi 6,3 eli nykyinen salikapasiteetti vaikuttaisi riittävän. Vaikka saleja olisi joka viikko käytössä vain kaksi, kapasiteetti saattaisi riittää. On selvää, että myös riitapuolella kapasiteettia tarvitaan enemmän kuin todellisia istuntoja on, koska istuntopäivät joudutaan sovittamaan myös avustajien aikatauluihin. Liian tiukka salitilanne voi johtaa käsittelyaikojen pitenemiseen, jos pääkäsittelyä ei saada sovittua salien puutteen vuoksi.

Rikosasiat

Pakkokeinoistunnot ja lähestymiskieltoistunnot kestävät yleensä suhteellisen lyhyen aikaa, eivätkä päivät ole täysiä, jollei niitä ole erikseen keskitetty, kuten Oulussa nykyään lähestymiskieltojen osalta. Raahen pakkokeinoistunnot ja lähestyskiellot mahtunevat hyvin Oulun pakkokeinosaliin ja lähestymiskieltojen päivälle. Lähestymiskieltojen määrä on ollut jonkinlaisessa laskussa vuonna 2016 Oulussa. Käsittelymaksulla voi olla tähän vaikutusta.

Oulun ja Raahen yhdistetty rikosasioiden pääkäsittelyjen määrä olisi 847 ja keskimäärin 20,66 istuntoa viikossa. Kun otetaan huomioon erityisesti edellä kiireellisten asioiden ja pitkien

pääkäsittelyjen aikatauluttamisesta kerrottu, salikapasiteetti ei vaikuta riittävältä tarpeeseen nähden tai ainakin ylimääräisten istuntojen sovittaminen tulee olemaan haastavaa.

2. Ylivieskan istuntopaikka

Ylivieskassa on kaksi pääkäsittelysalia ja kaksi valmistelusalia sekä yhdistetty huone folloistunnoille ja lautamiehille. Toisessa valmistelusalissa on videolaitteisto ja sitä käytetään myös koulutuksiin ja palavereihin. Toisessa valmistelusalissa voi istua myös pienempiä pääkäsittelyjä.

Juhlapyhien ajat sekä kesälomalla kuusi viikkoa on pidetty taukoa istunnoista vastaavalla tavalla kuin Oulussa. Syys- ja hiihtoloma-aikoina osa tuomareista on järjestänyt istuntoja, jos syyttäjäkin on paikalla.

Siviiasioiden pääkäsittelyistuntoja on vuonna 2015 ollut 33 kappaletta ja valmisteluistuntoja 42 kappaletta. Sovitteluistuntoja on järjestetty 14 ja follosovitteluja omassa salissaan 13 kappaletta.

Pakkokeinoasioita on ollut 18 kappaletta ja lähestymiskieltoja 29 päivänä. Lähestymiskieltopäivinä on istuttu yleensä yksi asia, joinakin päivinä kaksi. Rikosasioiden istuntopäiviä on ollut vuonna 2015 yhteensä 135.

Salikapasiteetti Ylivieskan istuntopaikalla on riittävä, eikä muutosta ole yhdistymisen jälkeen odotettavissa.

3. Kuusamon istuntopaikka

Salikapasiteetti

Kuusamossa on yksi pääkäsittelysali ja yksi valmisteluhuone.

Kuusamossa on vuonna 2015 istuttu siviiliasioiden pääkäsittelyjä 24 ja valmisteluistuntoja 21. Sovitteluja on pidetty 2.

Rikosasioiden istuntopäiviä on ollut 45 kappaletta.

Kuusamon salikapasiteetti rikosasioiden osalta jaetaan samalla, kun Oulun istuntokaavio laaditaan. Myös riitasioihin voidaan haluttaessa tehdä ennakkovarauksia. Kapasiteetti on riittävä, eikä muutosta ole odotettavissa.